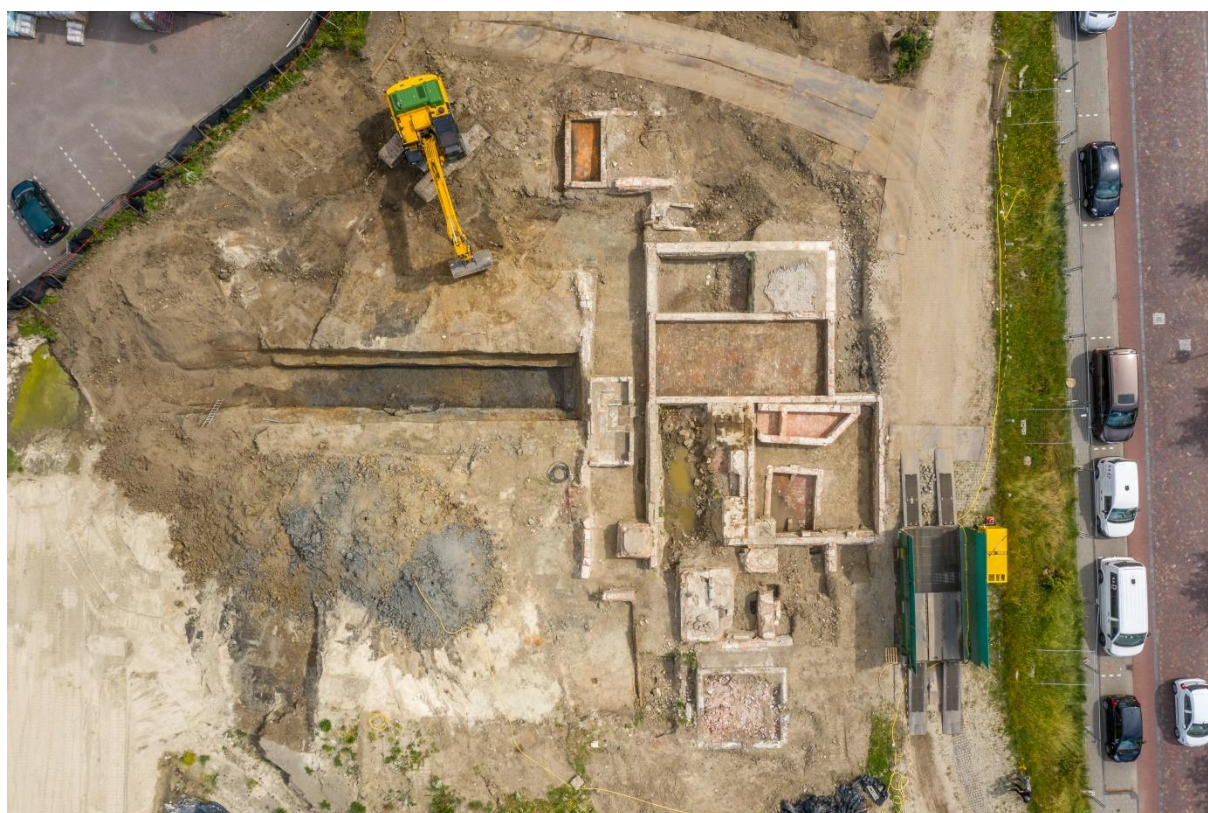

RAAP Evaluatie- en selectierapport

Opgraving Bult van Pars

Klundert, Gemeente Moerdijk

Archeologisch onderzoek: een opgraving

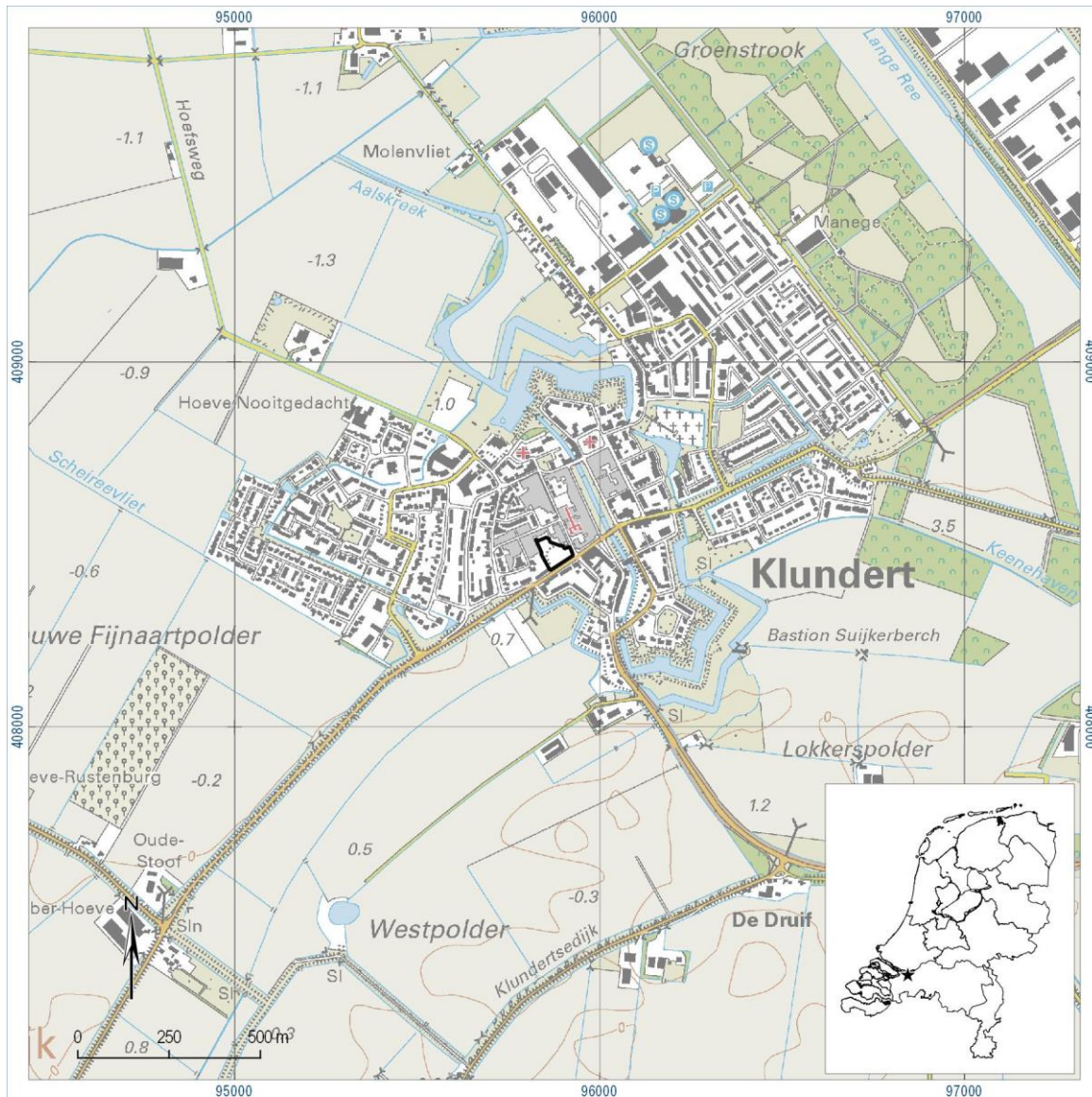

Evaluatierapport	
Versie	2 september 2019
RAAP-E&S rapportnummer	93
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4752724100
Projectcode	KLBU8
Auteur	drs [REDACTED]
Goedkeuring senior KNA archeoloog (intern)	Datum: 02-09-2019 [REDACTED] Handtekening:
Goedkeuring bevoegde overheid (alleen indien voorgeschreven in het PvE)	Datum: Handtekening:

Selectierapport	
Goedkeuring depothouder	Datum: Handtekening:
Goedkeuring bevoegde overheid	Datum: Handtekening:

Inleiding

In opdracht van de gemeente Moerdijk heeft RAAP in het plangebied Bult van Pars in de gemeente Moerdijk een opgraving uitgevoerd. Zie figuur 1.

Figuur 1. De ligging van het plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

Aanleiding voor dit onderzoek vormt het voornemen om het plangebied te ontwikkelen voor nieuwbouw. Het voorgaande proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat in de ondergrond behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Omdat het niet mogelijk is om deze vindplaatsen duurzaam in de ondergrond te behouden, is door de bevoegde overheid besloten dat de aanwezige archeologische resten dienen te worden opgegraven. Het veldwerk is uitgevoerd van 12 december 2018 tot en met 12 juli 2019.

Conform de KNA vindt na afloop van het veldonderzoek een evaluatie plaats, waarin de uitwerking van het onderzoek wordt vastgelegd, of door de bevoegde overheid definitief wordt vastgesteld. Aan de basis van deze evaluatie staat het evaluatie- en selectierapport, waarin globaal de resultaten van het archeologisch onderzoek en overzichten van aangetroffen sporen, vondsten en monsters worden vermeld. Daartoe is alle documentatie gecontroleerd, zijn alle veldtekeningen gedigitaliseerd, alle sporen ingevoerd in een database en alle vondsten gewassen, gesplitst, geteld, gewogen en eveneens ingevoerd in een database. In dit rapport wordt ook een voorstel voor de uitwerking van het onderzoek gedaan: bijvoorbeeld welke vondsten worden geanalyseerd en hoeveel vondsten zullen getekend moeten worden, welke monsters worden gewaardeerd en eventueel geanalyseerd en welke vondsten komen in aanmerking voor conservering of afstoting.

Doel en vraagstelling

Doel van het onderzoek is het veiligstellen van de wetenschappelijke informatie van de behoudenswaardige archeologische vindplaats (behoud *ex situ*) en het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Tijdens de opgraving worden daartoe de in het PvE voorgeschreven gegevens gedocumenteerd. Op die manier kan informatie behouden blijven die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

In het Programma van Eisen (■■■■■ 2018) zijn de volgende onderzoeksvragen gesteld:

Vindplaats oliemolen

1. Wat is de exacte aard, opbouw, omvang (voor zover kan worden vastgesteld), datering/ fasering van de aanwezige resten (funderingen, kelders, erfgerelateerde structuren) van de molen?
2. Is er sprake van een of meerdere voorganger(s), en zo ja waaruit bestaan deze en wat is hun ouderdom/fasering en relatie tot elkaar? In hoeverre zijn resten van voorgangers aangetast door die van de latere (stenen) molen?
3. In hoeverre zijn er sporen en vondsten die samenhangen met de bouw, onderhoud en gebruik van de molen en die van de bouw, onderhoud, gebruik en afbraak van mogelijke voorgangers, en wat is hun aard, functie en ouderdom?
4. Wat is de relatie tussen de molenresten en andere mogelijke archeologische resten op het terrein, zoals afvalkuilen, erfstructuren, bestratingsniveaus etc.?
5. Wat is de landschappelijke context direct voorafgaande en ten tijde van het gebruik van de molen, voor zover kan worden vastgesteld? Zijn aanpassingen gedaan aan de ondergrond van het terrein (onderdeel van de binnenvesting van Klundert) ten behoeve van de aanleg en gebruik van de molen en welke (den aan afgraving/ophoging van het terrein)?

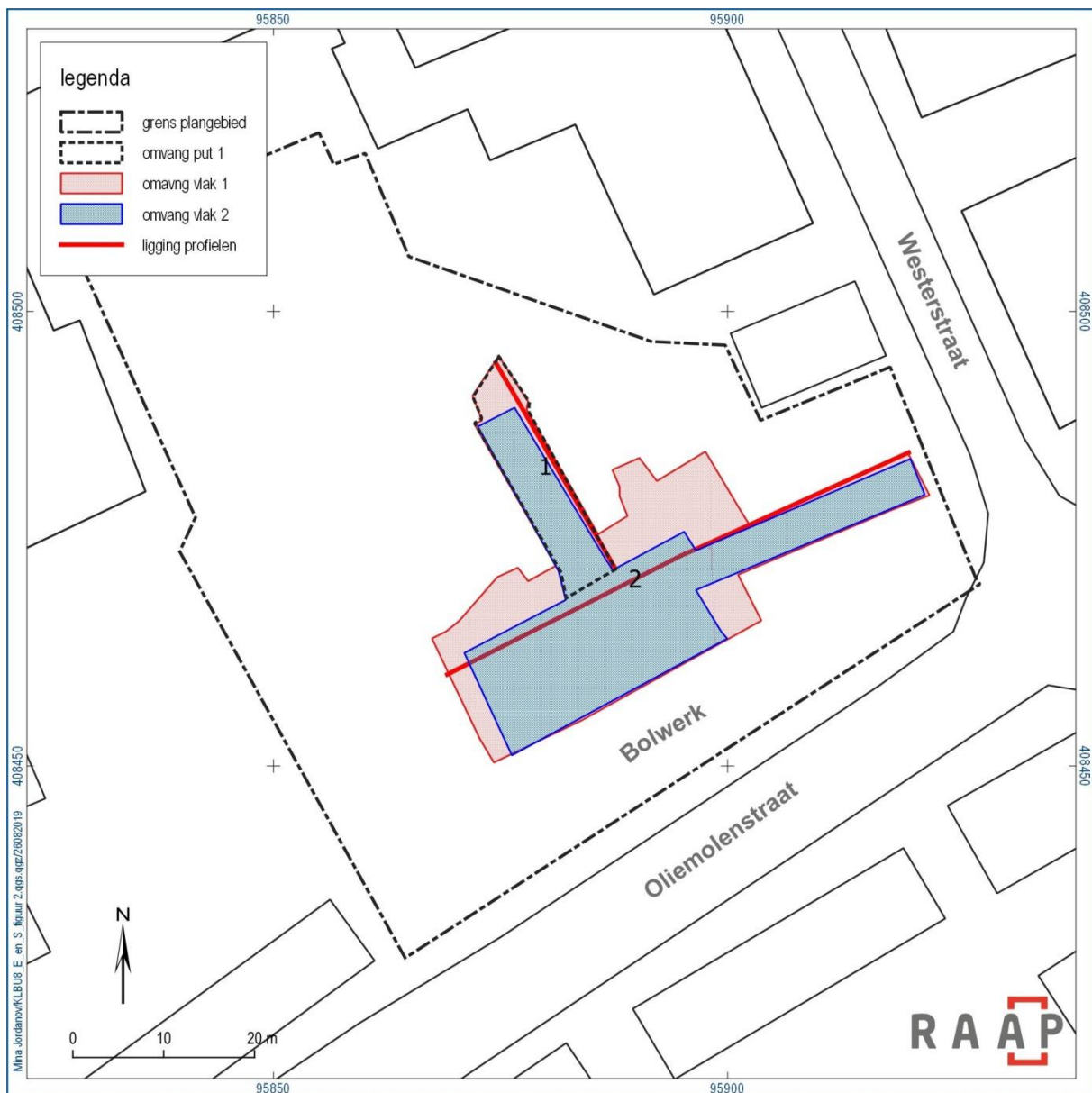
Vindplaats bastion

6. Welke aanwijzingen zijn er voor de ligging van een opgebracht wallichaam, een gedekte weg, een borstwering (evt. in steen) of andere onderdelen van verdedigingswerken?
7. Wat is de exacte ligging, grootte, aard, opbouw en evt. fasering van de verdedigingswerken?

8. Is er aanwijzing voor een ingrijpende aanpassing aan de wal (vergelijk ligging bastion op de kaart uit 1649 en die op de kadastrale minuut uit ca. 1830) of ligt de afwijking aan de projectie?
9. Is het profiel van de verdedigingswerken te reconstrueren en in hoeverre wijkt dat af van het standaardmodel van een bastion van het Oudnederlandse stelsel (zie figuur 16 in: ██████████ 2016)?
10. Zijn er sporen van een of meerdere gebouwen die verband houden met het bastion (kruithuisjes, remises, uitkijktorens, arsenalen, verblijven voor militairen en andere bomvrije gebouwen)?
11. In hoeverre is het originele profiel van het bastion 'verstoord' door later gebruik (bijvoorbeeld van de molen)?
12. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en wat is de weerslag in de vondstverzameling van de verdedigingsfunctie van deze locatie?

Resultaten veldwerk

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 2 putten aangelegd in twee vlakken. Er is een totale vlakoppervlakte gedocumenteerd van 1.568 m² plus ca. 113 m² verticaal vlak (totaal 1.681 m²; zie figuur 2).

Figuur 2. Overzicht van de gedocumenteerde vlakken en de locatie van de gedocumenteerde profielen.

Tijdens het veldwerk bleek het niet mogelijk om alle werkputten aan te leggen zoals was voorgeschreven in het PvE. In overleg met de bevoegde overheid is op de onderstaande punten afgeweken van het puttenplan.

Tussen december 2018 en februari 2019 is een deel van het veldwerk uitgevoerd conform het PvE (■■■■■ 2018). Put 2, put 6 en een deel van put 1 is toen aangelegd. Op basis van de voorlopige resultaten en het gewijzigde saneringsplan is het puttenplan aangepast in een Nota van Wijzingen (■■■■■ 2019).

De omvang van put 1 (steenbouw molen) is aangepast op basis van de voorlopige resultaten. In het kader van de sanering zijn delen van de bult afgegraven die oorspronkelijk binnen de omvang van de putten 2 t/m 6 vielen. Besloten is om deze putten te laten vervallen en één hoofdprofiel aan te leggen haaks op de verwachte wal. De locatie (en alternatieve locatie) van het hoofdprofiel is enerzijds

bepaald op basis van de ligging ten opzichte van de verwachte wal en anderzijds op basis van de intactheid van de oorspronkelijke bult, na de afgraving t.b.v. de sanering. Put 6 uit het PvE is uiteindelijk aangelegd onder putnummer 1 (tevens hoofdprofiel wal). Put 2 uit het PvE inclusief de vindplaats steenbouw molen (oorspronkelijk put 1) zijn samen als put 2 aangelegd.

Werkput	Afmetingen (l x b in m)	Aantal vlakken	Oppervlakte 1 ^e vlak	Oppervlakte 2 ^e vlak	Totaal oppervlakte
1	Ca. 25 x 5,5	2	143m ²	105m ²	248m ²
2	Ca. 56 x 17/5,6	2	842m ²	478m ²	1.320m ²
Totaal					1.568m ²

Tabel 1. Overzicht van werkputten en vlakken.

Kwantiteit en kwaliteit grondsporen, vondsten en monsters

Sporen

Tijdens het onderzoek zijn 154 spoornummer uitgedeeld aan 71 relevante sporen en 83 bodemlagen aangetroffen en gedocumenteerd. Een samenvattend overzicht van de aangetroffen sporen is weergegeven in tabel 2.

Spoorcategorie	Aantal
fundering/muur/poer	43
kelder	5
vloer	5
goot	2
greppel/sloot	1
kuil	2
houten paal/balk	8*
waterput/-kelder	2
beerput/-kelder	1
recente verstoring	2*
bouwvoor	6
oude bouwvoor	2
ophogingslaag	75
Totaal	154

*Meerdere vergelijkbare sporen onder 1 spoornummer

Tabel 2. Aantal sporen per spoorcategorie.

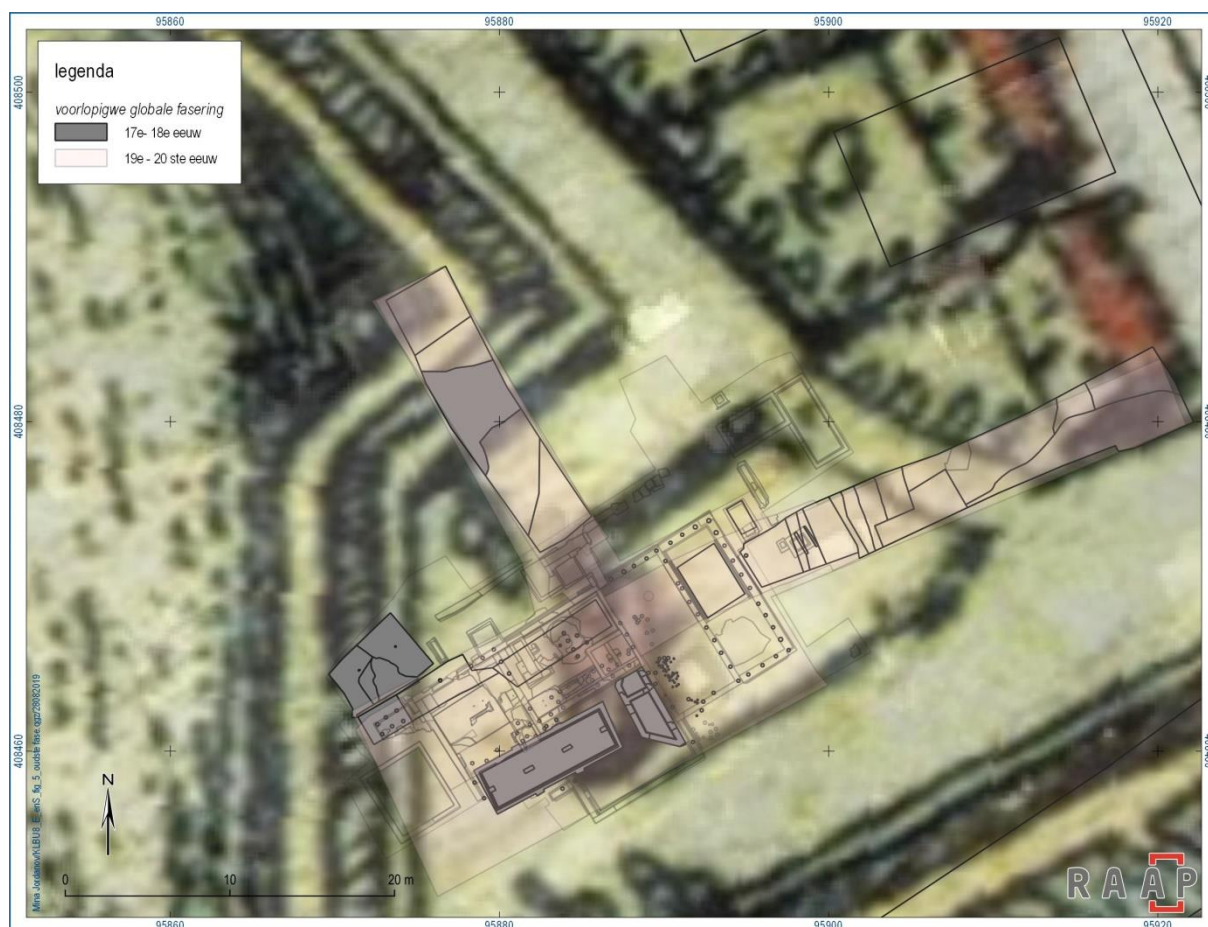
De sporen betreffen voor het grootste deel bakstenen funderingen, muur-, kelder- en vloerresten van gebouwen die bij de oliemolen horen. De steenbouwresten zijn goed bewaard gebleven (de complete

plattegrond is in kaart gebracht). Enkele resten van muren en vloeren en een grote kelder stammen mogelijk uit een eerdere fase (bastionfase voorafgaand aan de molen). Deze zijn wel deels afgebroken bij de aanleg van de latere molen. Ze vallen ook op door een iets andere oriëntatie (figuur 5 en 6). Daarnaast zijn houten palen gedocumenteerd die ook met de funderingen van de molen samenhangen. Enkele kelders worden geïnterpreteerd als water- en beerkelders.

De overige sporen betreffen voornamelijk ophogingslagen (waaronder de wal van het halfbastion) die in de periode 17^e – 20ste eeuw zijn opgebracht.

Figuur 3. Voorlopige interpretatie sporen vlak 1 op de kadastrale minuut uit ca. 1830.

Figuur 5. Globale voorlopige fasering op de kaart uit 1649.

Figuur 6. Door middel van fotogrammetrie gedocumenteerde vlak.

Vondsten

Tijdens de opgraving zijn 70 vondstnummers uitgedeeld aan 343 vondsten. Een overzicht van de verschillende vondstcategorieën wordt weergegeven in tabel 3. In het onderstaande wordt per vondstcategorie ingegaan op de waardering van de vondsten (conserveringsgraad) en de potentie van het materiaal voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Materiaal	Aantal
Gebruiskeramiek en pijpaarde	195
Bouwkeramiek	30
Glas	21
Natuursteen	1
Metaal(slak)	38
Bot	38
Hout	4
Schelp	16
Totaal	343

Tabel 3. Aantal vondsten per materiaalcategorie.

Gebruiskeramiek

De gebruikskeramiek (195) is verzameld uit verschillende spoorvullingen (gedempte sloot, (beer)keldervullingen, insteken van funderingen) en uit ophogingslagen opgebracht in het kader van de halfbastionaanleg en -gebruik. Het betreft voornamelijk roodbakkend geglaazuurd aardewerk en steengoed (grapes, borden, kannen en pispotten). Ook zijn fragmenten witbakkend aardewerk met loodglazuur, majolica, faience en pijpenaarde aangetroffen. De keramiek is goed geconserveerd en matig gefragmenteerd. De fragmentatiegraad is dusdanig dat een determinatie op type in veel gevallen mogelijk is. De voorlopige datering is 17^e – eind 19^e eeuw.

Bouwkeramiek

De bouwkeramiek (30) bestaat voornamelijk uit bakstenen en vloertegels en een enkel fragment wandtegel en dakpan. Deze zijn verzameld uit de verschillende funderingen, poeren, vloeren en kelders. Deze zijn goed geconserveerd en over het algemeen compleet.

Glas

Er zijn 21 glasfragmenten geborgen. Het betreft fragmenten vensterglas (7), flessen (13) en een hanger verzameld uit de spoorvullingen (12) en ophogingslagen (9). Opvallend is een 17^e eeuwse groene vierzijdige fles met een pontielmerk, twee medicijnflesjes en een kogelvormige fles, mogelijk met een functie in het olieproductieproces. Het glas is goed geconserveerd en matig gefragmenteerd.

Metaal(slak)

Van de 38 stuks metaal zijn 32 van ijzer (o.a. hoefijzers, een zeer zware schijf, spijkers/nagels, muurankers, een moersleutel e.d.), twee stuks betreft brokjes metaalslak en de overige vier zijn non-ferro (koperen kettinkje, knikker/kogel en deurbeslag met spijker). De ijzeren voorwerpen zijn matig gecorrodeerd, het non –ferro verkeert in een goede fysieke staat.

Bot

Al het bot (38) betreft dierlijk consumptieafval. Grote zoogdieren (rund/paard/varken), maar ook vis en vogel lijken vertegenwoordigd te zijn in de verzameling. Het bot is verzameld uit spoorvullingen (12) en ophogingslagen (26).

Natuursteen

Er is een fragment van een molensteen verzameld. Daarnaast zijn (fragmenten van) vier grote stenen aangetroffen, maar door hun zeer grote gewicht zijn deze op locatie opgeslagen. De historische vereniging van Klundert heeft interesse voor het gebruiken van deze stenen op locatie. De opdrachtgever (gemeente Moerdijk) is op de hoogte van de wens om de stenen te hergebruiken in de herinrichting van de locatie. De stenen (mogelijk een ligger, een kantsteen, een mogelijke slijpsteen en een onderdeel van een natuurstenen goot) zijn gefotografeerd (figuur 7), ook is hiervan een 3d-model door middel van foto's gemaakt.

Figuur 7. Op locatie opgeslagen (maal)steenfragmenten.

Hout

Er zijn 4 (delen van) houten palen verzameld. Twee fragmenten hangen mogelijk samen met de wal van het halfbastion (vondstnummer 40/spoor 45). Een andere paal hoort bij de funderingspalen van het doodbed (bakstenen, ronde fundering) van de kollergang (vondst 28/spoor 36) en de laatste betreft een paal van een palencluster (sporen 61; figuur 3 en 70; figuur 4) dat niet aan één van de bakstenen funderingen kan worden gekoppeld. Onduidelijk is of deze palencluster met de molenfase samenhangt of bij de fase halfbastion hoort. Specialistisch onderzoek kan hier mogelijk uitsluitsel over geven.

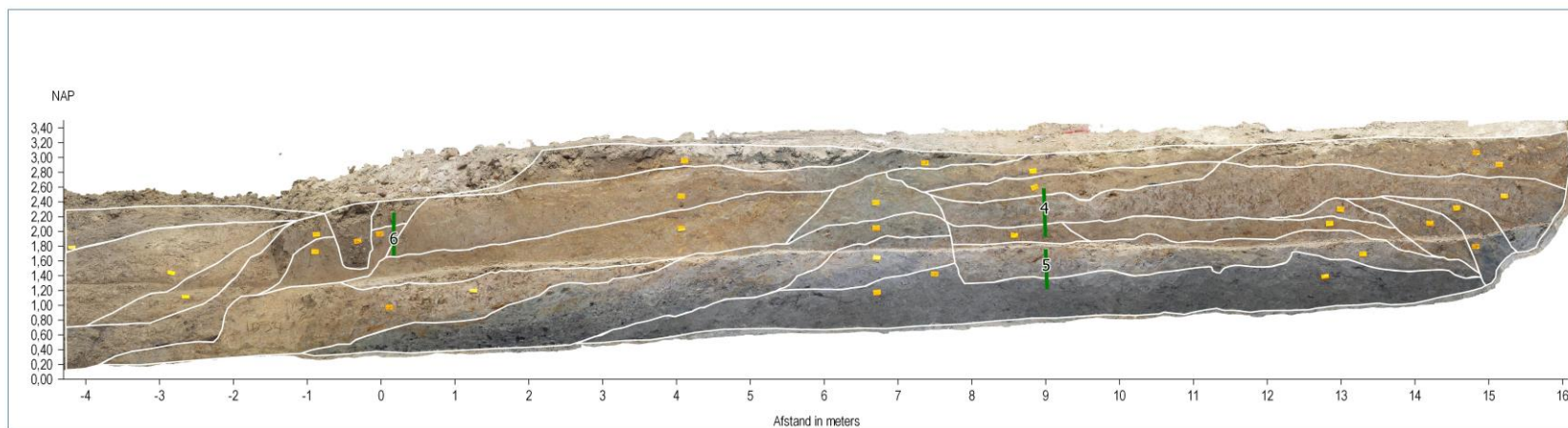
Schelp

De schelpen zijn verzameld uit de vulling van een gedempte sloot (S1; 14 stuks) en uit ophogingslagen (2 stuks). Het is onduidelijk of het om consumptieafval gaat of van nature in de afzettingen aanwezig schelpen. Soortdeterminatie kan hier mogelijk uitsluitsel over geven.

Monsters

Kansrijke sporen (sporen met zichtbaar verkoold materiaal of sporen met een humeuze vulling) zijn tijdens het onderzoek bemonsterd ten behoeve van bio-archeologisch onderzoek. Daarnaast zijn

ophogingslagen die in verband worden gebracht met het halfbastion bemonstert door middel van pollenbakken t.b.v. pollen- en/of micromorfologisch onderzoek (figuur 8). Er zijn in totaal zes monsters genomen (zie tabel 4).

Figuur 8. Noordprofiel in put 1 met de locatie van de pollenbakken (groen).

Monster	Spoor	Interpretatie spoor	Aard
1	20	kelder/bak naast kollergang	macrobotanische resten
2	2033	vondstrijke afvallaag (greppel/kuil?)	macrobotanische resten
3	7	beerkelder	macrobotanische resten
4	1017, 1020, 1024, 1025	loopvlak achter wal?	pollen/micromorfologie
5	1022, 1023	loopvlak achter wal?	pollen/micromorfologie
6	1031, 1035, 1036	ophogingslagen, voet wal?	pollen/micromorfologie

Tabel 4. Overzicht van monsters.

Advies voor uitwerking op basis van vraagstelling

Het vondst- en monstermateriaal (in de context met grondsporen) heeft een hoge informatie- en ensemblewaarde. Voor een nadere beantwoording van de onderzoeksvragen is een verdere analyse en uitwerking van sporen, vondsten en monsters noodzakelijk. Voor de verschillende typen vondsten en monsters wordt hieronder beschreven welke stappen worden genomen bij de selectie voor nadere analyse.

Tekenen en fotograferen van vondstmateriaal

Ter illustratie van de rapportage wordt voorgesteld om van 10 artefacten een objectfoto te vervaardigen.

Sporen

Om de onderzoeksvragen omtrent de aard van de vindplaats, de fasering, gebruiksduur en continuïteit van de bewoning te kunnen beantwoorden is een analyse van de grondsporen in samenhang met de bestudering van het vondstmateriaal en de monsters noodzakelijk.

Vondsten

Door de vondsten te analyseren, kunnen de relevante onderzoeksvragen worden beantwoord. Hieronder volgt de motivatie voor de analyse per onderscheiden materiaalcategorie.

Gebruiskeramiek, pijpaaarde en glas

Voor het dateren en faseren van de verschillende structuren (zowel steenbouw als verdedigingswerken) is determinatie en datering van de gebruiskeramiek, pijpaaarde en glas noodzakelijk (onderzoeksvragen 1, 2, 7 en 8). Daarnaast is een analyse van de vondsten noodzakelijk voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen 3, 4 en 12. De scherven zijn verzameld uit gesloten contexten en uit ophogingslagen. De vondsten uit de ophogingslagen behoeven analyse in verband met de datering en het duiden van de aard van de ophogingslagen (wel/geen verdedigingsfunctie, fasering

wallen etc.) Voorgesteld wordt daarom om de **gebruikskeramiek, pijpaaarde en glas (216)** te laten determineren en analyseren door een specialist.

Bouwkeramiek

Determinatie en datering van de bouwmaterialen is noodzakelijk om de datering en fasering van de structuren te kunnen bepalen en de vragen 1, 2, 3, 7, 10 en 12 te kunnen beantwoorden. Voorgesteld wordt om de **bouwkeramiek (30)** te laten determineren en analyseren door een specialist.

Metaal

De **metaalvondsten (38)** worden eerst gescand door een specialist ten behoeve van determinatie, datering en voorstel voor conservering. Dit draagt bij aan het beantwoorden van de vragen 1, 3, 4 en 12.

Conservering is noodzakelijk omdat metaalvondsten in een onstabiele toestand niet gedeponeerd kunnen worden. Omdat het aantal te conserveren objecten pas na de scan duidelijk wordt en de prijs afhankelijk is van de staat en grootte van de objecten zal in een latere fase hier een definitieve begroting voor worden gemaakt.

Natuursteen

De op locatie opgeslagen stenen en het fragment molensteen (vondst 45) betreffen stenen die in het productieproces van de oliemolen een rol hebben gespeeld. Voorgesteld wordt om de fragmenten te laten determineren (steensoort, gebruikssporen, type etc.) door een specialist (in totaal **11 fragmenten natuursteen**). Dit is van belang voor het beantwoorden van vraag 3.

Hout

Voorgesteld wordt om de vier (delen van) palen te laten onderzoeken op houtsoort, bewerkingssporen en geschiktheid voor dendrochronologische en/of C14 datering. Het hout is verzameld uit structuren die waarschijnlijk drie verschillende gebruiksfasen vertegenwoordigen. Datering van deze structuren is nodig om de datering en fasering van de vindplaatsen te kunnen bepalen.

Op basis van dit onderzoek wordt bepaald welke delen in aanmerking komen voor datering. De dateringen zelf worden in een tweede fase begroot (samen met de kosten voor conservering; zie onder metaal).

Macrobotanische monsters

Het waarderen van drie **macrobotanische monsters (3)** is noodzakelijk om hun potentie voor analyse te kunnen bepalen. Analyse van de macroresten draagt bij aan het beantwoorden van onderzoeksvragen 3, 4 en 5. Op basis van het waarderingsrapport wordt besloten welke monsters in aanmerking komen voor analyse. De analyse wordt in een tweede fase begroot (zie ook conservering metaal en datering hout).

Pollenmonsters

Analyse van het pollenmonster uit de mogelijke voet van de wal (M6; laag 1031) en mogelijke loopvlakken achter de wal: lagen 1017 (M4) en 1022 (M5) is noodzakelijk om vraag 5 te kunnen beantwoorden. Daarnaast kan deze analyse uitsluitsel geven over de aard van deze lagen (gaat het inderdaad om loopvlakken)? Hiermee wordt ook een beeld van (het verschil in) begroeiing en hiermee mogelijk gebruik van de ruimte buiten- en binnen de wal verkregen. Voorgesteld wordt om drie deelmonsters uit de pollenbakken te laten waarderen en indien geschikt te laten analyseren.

¹⁴C-datering/dendrochronologisch onderzoek

Voorgesteld wordt om het bot uit laag 1017 te laten dateren door middel van ¹⁴C-datering. Hiermee kan uitsluitend worden verkregen over de datering van het mogelijke loopvlak op het terreplein (het lagergelegen binnenterrein achter de wallen) dan wel de walgang (het plateau achter de wal waar o.a. de kanonnen opgesteld staan). In principe zou in de macrobotanische monsters en/of de pollenbakken geschikt materiaal kunnen zitten voor ¹⁴C-datering. Wanneer goed geconserveerde zaden of geschikt bot in de monsters aanwezig is, is het zinvol om die te laten dateren. Houtskool is minder geschikt in dit geval omdat het houtskool lang voor het opbrengen van de lagen al in de oorspronkelijke bodem aanwezig kan zijn. Voorgesteld wordt om drie deelmonsters uit de pollenbakken (laag 1017, 1022 en 1023: top oudste ophoging) te laten waarderen op geschiktheid voor ¹⁴C-datering, maar deze datering alleen uit te laten voeren wanneer de overige onderzoeken onvoldoende uitsluitend geven over de datering/fasering van de structuren.

Ook wordt voorgesteld om de vier stukken hout (zie onder Hout) te laten waarderen op geschiktheid voor ¹⁴C- en dendrodatering. Op basis van de resultaten van de waardering wordt besloten welke dateringsmethode zal worden toegepast.

Literatuur

- ■■■■., 2016. Plangebied Bult van Pars in Klundert, gemeente Moerdijk; een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. *RAAP-rapport* 3238. Weesp.
- ■■■■., 2018. Programma van Eisen. Archeologische opgraving. Plangebied sanering Bult van Pars te Klundert. Gemeente Moerdijk. *RAAP-PvE* 2047. RAAP. Weesp.
- ■■■■., 2019. Nota van Wijzingen bij RAAP-PvE 2047. *RAAP Adviesdocument* 1009. RAAP. Weesp.

Figuren en bijlagen

Figurenlijst

Figuur 1. De ligging van het plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).	3
Figuur 2. Overzicht van de gedocumenteerde vlakken en de locatie van de gedocumenteerde profielen.	6
Figuur 3. Voorlopige interpretatie sporen vlak 1 op de kadastrale minuut uit ca. 1830.	9
Figuur 4. Voorlopige interpretatie sporen vlak 2 op de kadastrale minuut uit ca. 1830.	10
Figuur 5. Globale voorlopige fasering op de kaart uit 1649.	11
Figuur 6. Door middel van fotogrammetrie gedocumenteerde vlak.	12
Figuur 7. Op locatie opgeslagen (maal)steenfragmenten.	14
Figuur 8. Noordprofiel in put 1 met de locatie van de pollenbakken (groen).	16

Bijlagenlijst

Bijlage 1. Sporenlijst
Bijlage 2. Vondstenlijst

Selectierapport: advies voor selectie, conservering en deponering van vondsten en monsters

Opgave te deponeren materiaal

Het te deponeren vondstmateriaal bestaat uit zowel organisch als anorganisch materiaal. De aantallen staan vermeld in tabel 5.

Hiervoor komen alle geanalyseerde vondsten in aanmerking. Niet geconserveerde metalen voorwerpen alsmede niet geconserveerde organische materialen (zoals leer of houtmonsters), niet uitgewerkte ecologische monsters en natte zeefresiduen van ecologische monsters zullen worden verwijderd indien deze niet gedeponeerd hoeven te worden.

Materiaal algemeen	Materiaal specifiek	Aantal
keramiek	gebruiskeramiek en pijpaaarde	195
keramiek	bouwkeramiek	30
glas	glas	21
natuursteen	maalsteen, molensteen	1*
bot	dierlijk	38
metaal	Ferro (32), non-ferro (4) en metaalslak (2)	16**
schelp		16
Totaal (schatting)		317

* 10 andere stenen zijn opgeslagen op locatie. Voorgesteld wordt om deze te verwerken in de herinrichting. De Heemkundekring Klundert, Die Overdraghe draagt zorg voor het hergebruik van de stenen.

**De 4 stuks non-ferro en de 2 stuks metaalslak worden gedeponeerd. Van de ferro-objecten wordt eerst een advies ten aanzien van conservering gewonnen bij een specialist. Hierboven is een schatting gemaakt van de te conserveren en te deponeren aantallen. Na de scan kan het exacte aantal bepaald worden.

Tabel 5. Overzicht van de te deponeren aantallen vondsten per materiaalcategorie.

Niet-geselecteerde vondsten en monsters

In principe komen alle vondsten in aanmerking voor deponering met uitzondering van vondsten die niet geselecteerd zijn voor uitwerking of deponering (voorlopige schatting: 18). Een deel van de metalen objecten zal worden geconserveerd en zal ook worden gedeponeerd. Een aantal objecten zal echter - met name vanwege de irrelevantie met betrekking tot het onderzoek en/of vanwege de herkomst uit subrecente sporen - worden geselecteerd voor verwijdering.

Vondst	Materiaal	Opmerking	Reden voor verwijdering	Datering	Aantal
3, 5, 8, 10, 20, 26, 31, 33, 38, 42, 49	ferro	Hierover wordt conserveringsadvies gevraagd aan een metaalspecialist. Mogelijk worden deze vondsten gedeselecteerd op basis van advies.	Nader te bepalen op basis van advies specialist	NT	14
28, 40, 61	hout	palen	Na specialistisch onderzoek en datering: lage informatiewaarde	NT	4

Tabel 6. Voorstel uit te selecteren metaalvondsten.

Zeefresiduen van de monsters (6 stuks, zie tabel 4) worden na specialistisch onderzoek verwijderd.

Bijlage 1. Sporenlijst

SOOR	PUT	VLAK	VORM	INTPRETATIE	SPECIFIEK
1	2	2	lin	kuil	kuil
3	2	2	rechthoek	fundering	-
4	2	1	rechthoek	kelder	-
5	2	2	rechthoek	riool/regenput	-
6	2	1	rechthoek	riool/regenput	-
7	2	1	rechthoek	beerkelder	-
8	2	1	lin	fundering	-
9	2	1	lin	fundering	-
10	2	1	lin	fundering	-
11	2	1	rechthoek	kelder	-
12	2	1	lin	fundering	-
13	2	1	rond	fundering	-
14	2	101	NVT	kuil	kuil
15	2	1	NVT	vloer	-
16	2	1	lin	muur	muur
17	2	1	lin	muur	muur
18	2	1	rechthoek	fundering	-
19	2	1	lin	muur	muur
20	2	1	rechthoek	muur	muur
21	2	1	rechthoek	muur	muur
22	2	1	rechthoek	muur	muur
23	2	1	rechthoek	fundering	-
24	2	1	rond	verstoring	-
25	2	1	lin	fundering	-
26	2	1	rechthoek	vloer	-
27	2	1	vier	fundering	-
28	2	1	rechthoek	fundering	-
29	2	1	lin	greppel	goot
30	2	1	rechthoek	fundering	-

31	2	1	lin	fundering	-
32	2	1	vier	muur	-
33	2	1	rechthoek	vloer	-
34	2	1	rechthoek	fundering	-
35	2	1	rechthoek	muur	-
36	2	2	rond	hout	houten paal
37	2	101	NVT	greppel	greppel/sloot
38	1	1	lin	muur	muur
39	1	1	vier	muur	muur
40	1	1	lin	muur	muur
41	1	1	lin	muur	muur
42	1	1	lin	muur	muur
43	2	1	rechthoek	kelder	-
44	2	1	rechthoek	hout	houten paal
45	2	1	rechthoek	hout	houten paal
46	2	1	lin	muur	muur
47	2	1	rechthoek	muur	muur
48	2	1	lin	muur	muur
49	2	2	lin	muur	muur
50	2	1	lin	muur	muur
51	2	1	lin	muur	muur
52	2	1	lin	muur	muur
53	2	1	rechthoek	kelder	-
54	2	1	rond	hout	houten paal
55	2	1	NVT	kelder	-
56	2	1	lin	muur	muur
57	2	1	lin	muur	muur
58	2	1	lin	muur	muur
59	2	1	rechthoek	vloer	-
60	2	1	rechthoek	vloer	-
61	2	1	rond	hout	houten paal
62	2	1	rechthoek	muur	muur

63	2	1	lin	hout	houten balk
64	2	1	lin	greppel	goot
65	1	102	rechthoek	kuil	paalkuil
66	2	1	lin	muur	-
67	1	1	lin	muur	-
68	1	1	rechthoek	muur	-
69	1	1	vier	muur	-
70	2	2	rond	hout	houten paal
71	2	1	rechthoek	fundering	-
999	1	1	NVT	verstoring	-
1000	1	102	onr	laag	bouwvoor
1001	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1002	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1003	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1004	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1005	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1006	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1007	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1008	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1009	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1010	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1011	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1012	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1013	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1014	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1015	1	102	onr	laag	ophogingslaag
1016	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1017	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1018	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1019	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1020	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1021	1	102	NVT	laag	ophogingslaag

1022	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1023	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1024	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1025	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1026	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1027	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1028	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1029	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1030	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1031	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1032	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1033	1	102	NVT	laag	oude bouwvoor
1034	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1035	1	102	NVT	laag	oude bouwvoor
1036	1	102	NVT	laag	ophogingslaag
1037	1	102	NVT	laag	bouwvoor
1038	1	102	NVT	laag	bouwvoor
1039	1	102	NVT	laag	bouwvoor
2000	2	101	lin	laag	bouwvoor
2001	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2002	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2003	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2004	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2005	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2006	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2007	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2008	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2009	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2010	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2011	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2012	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2013	2	101	lin	laag	ophogingslaag

2014	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2015	2	101	lin	laag	ophogingslaag
2016	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2017	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2018	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2019	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2020	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2021	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2022	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2023	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2024	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2025	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2026	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2027	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2028	2	1	NVT	laag	bouwvoor
2029	2	1	NVT	laag	ophogingslaag
2030	2	1	NVT	laag	ophogingslaag
2031	2	1	NVT	laag	ophogingslaag
2032	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2033	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2034	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2035	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2036	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2037	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2038	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2039	2	101	NVT	laag	ophogingslaag
2040	2	2	NVT	laag	ophogingslaag
2041	2	1	NVT	laag	ophogingslaag
2042	2	101	NVT	laag	ophogingslaag

Bijlage 2. Vondstenlijst

vondstnummer	split_ID	spoornummer	materiaal	specifiek	aantal	opmerking
1	1	1	XXX		12	schelp
1	0	1	KER	GEB	3	-
2	2	1	GLS		1	-
2	3	1	XXX		2	schelp
2	5	1	XXX		0	-
2	4	1	KER	BM	2	-
2	0	1	KER	GEB	67	-
2	1	1	ODX	ODB	8	-
3	0	1	MXX	FER	6	-
4	0	7	KER	GEB	8	-
5	0	1	MXX	FER	4	-
6	0	1	KER	GEB	9	-
7	2	2004	XXX		1	schelp
7	1	2004	GLS	ART	1	-
7	0	2004	KER	GEB	5	-
8	0	2004	MXX	FER	1	-
9	0	1	KER	GEB	1	-
10	0	2003	MXX	FER	1	-
11	0	2007	MXX	NON	1	knikker/kogel
12	0	2001	MXX	FER	1	hoefijzer
12	1	2001	MXX	NON	2	deurbeslag met spijker
13	1	5	MXX		1	slak
13	0	5	KER	GEB	1	industrieel wit en metaalslak
14	0	6	KER	BM	1	-
15	0	7	KER	BM	2	-
16	0	8	KER	BM	1	-
17	0	9	KER	BM	1	-
18	0	1011	GLS		1	-

18	1	1011	KER	GEB	2	-
19	0	1011	GLS		7	-
20	0	2029	MXX	FER	4	-
21	1	2030	KER	GEB	5	-
21	0	2030	ODX	ODB	1	-
22	0	12	GLS		1	-
23	0	12	MXX	NON	1	koperen kettinkje
24	0	2028	ODX	ODB	7	-
25	0	2028	GLS		1	-
25	1	2028	ODX	ODB	1	-
26	0	2028	MXX		1	
27	0	34	KER	BM	2	-
28	0	36	OPX		1	-
29	0	2033	KER		1	-
29	1	2033	ODX	ODB	1	-
30	0	2034	KER	GEB	3	-
31	1	2032	MXX	FER	1	-
31	0	2032	KER	GEB	21	-
31	2	2032	ODX	ODB	7	-
32	0	2040	KER	GEB	1	-
33	1	2040	MXX	FER	2	-
33	0	2040	KER	GEB	2	Fe
34	0	1012	KER	GEB	1	-
35	0	1001	KER	GEB	4	-
36	0	999	MXX	FER	2	muuranker
37	0	1011	KER	GEB	1	boven S40
38	1	2038	MXX	FER	4	-
38	0	2038	KER	GEB	7	ker en mxx
39	0	2041	KER	BM	1	baksteen
40	0	45	OPX		2	-
41	0	2033	ODX	ODB	1	-
42	1	12	MXX		1	-

42	0	12	ker	GEB	9	bs en ker
43	0	38	KER	GEB	1	-
44	0	38	GLS		3	-
45	0	38	SXX	SNA	1	molensteen
46	0	49	ker	GEB	2	uit insteek
47	2	2012	XXX		1	schelp
47	0	2012	KER	GEB	7	-
47	1	2012	ODX	ODB	5	-
48	0	9	KER	GEB	3	insteek S9
49	1	2032	MXX	FER	1	spijker
49	0	2032	KER	GEB	6	-
49	2	2032	ODX	ODB	1	-
50	0	49	KER	BM	1	17x8x5 cm
51	0	53	KER	BM	1	-
52	0	53	KER	BM	4	-
52	1	53	KER	GEB	1	-
53	0	55	KER	BM	4	-
54	0	9	GLS		2	-
54	1	9	KER	GEB	1	-
55	0	59	GLS		1	-
55	2	59	MXX	FER	1	zeer zware schijf
55	1	59	KER	GEB	1	-
56	1	50	GLS		1	-
56	0	50	KER	GEB	0	-
57	0	16	KER	PIJ	1	-
58	0	28	MXX	FER	1	moersleutel
59	0	53	ker	GEB	1	-
60	0	59	GLS		2	-
61	0	61	OPX		1	paal
62	0	1035	ker	GEB	10	-
62	1	1035	ODX	ODB	1	-
63	0	1028	ker	BM	2	-

64	0	1017	KER	BM	1	-
64	1	1017	ODX	ODB	1	-
65	0	999	MXX	FER	1	hoefijzer
66	2	65	GLS		1	-
66	1	65	MXX		1	slak
66	4	65	KER	BM	2	-
66	0	65	ker	GEB	5	-
66	3	65	ODX	ODB	2	-
67	0	1028	ker	BM	1	-
68	0	70	KER	GEB	4	uit paalgat boven hout (weggerot)
68	1	70	ODX	ODB	2	-
69	0	7	ker	BM	1	-
70	0	53	KER	BM	3	-